

Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Versio 2 18.01.2005

Aikuiskasvatustieteen perusopinnot

HY Avoin/Espoon työväenopisto

Kevät 2005

17.01.2005

Pertti Huhtanen

1 YLEINEN SUUNNITELMA

1.1 Miksi haluan opiskella aikuiskasvatustiedettä

Olen lähes koko aikuisikäni valmentanut ja auttanut ihmisiä oppimaan. Muodollisesti aloitin opetustehtävät Teknillisessä korkeakoulussa vuonna 1979. Olen ollut opetuksen hallinnollisissa ja järjestötehtävissä TKK:lla, Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnassa, Suomen Tekniikan Opiskelijain Liitossa ja Ammattikasvatushallituksessa. Teollisuuden ja liike-elämän oppimisympäristöjä olen perustanut, markkinoinut, kehittänyt ja valmentanut yli kaksi vuosikymmentä.

Olen myös itse opiskellut paljon, ja kokenut oppimani jakamisen erittäin mielekkäänä. Kun ikää karttuu, kvartaalitalous kiinnostaa yhä vähemmän ja oppimisorganisaatiot yhä enemmän. Muutamaan otteeseen siirtyminen bisnesmaailmasta julkisen sektorin oppimisympäristöihin on ollut esillä, ja tällöin myös pedagoginen pätevytyminen ammatillisessa opettajakorkeakoulussa on tarpeen.

Aikuiskasvatustieteen opinnot kiinnostavat minua sekä yleisessä ja filosofisessa mielessä että ammatillisen pätevytyksen kannalta.

1.2 Henkilökohtaiset tavoitteet

Koulutukselle asettamani tavoite on, että se antaa minulle hyvät perustiedot ja -taidot aikuiskasvatustieteen alasta ja että ne hyväksytään osaksi ammatillisen opettajakorkeakoulun tutkintoa. Olen suunnitellut suorittavani opinnot työn ohessa vuoden 2005 aikana oheisen aikataululuonnoksen mukaisesti. Opiskelu rytmittyy kohtuullisesti muun elämän lomaan eikä nähdäkseni vahingoita sosiaalisia suhteita. ”Plantaasireissuja” mäntyharjulaiselle entiselle pienlammastilalleni se kyllä vähentää tuntuvasti, koska tarvitsen viikonloppuja opiskeluun.

1.3 Tutun/oudon tuntuiset opintojaksot ja teokset

PA1 käsittelee aikuiskasvatustieteen suuntia (moderni/postmoderni jne), jotka käytännössä ovat tuttuja, mutta käsitteet ovat maallikolle kuitenkin osittain vieraita. PA7 täydentää tutkimusmenetelmätietouttani, sillä olen perehtynyt teoreettisesti vain luonnontieteellisiin metodeihin ”pehmeiden” tieteiden tuntemuksen perustuessa vain käytännön liike-elämässä ja Executive MBA –opinnoissa saamiini käsityksiin. PA2 ei aivan vieraskaan aihepiiri ole, mutta suurin osa aineistosta on varmaan minulle uutta. PA6 vaikuttaa todella mielenkiintoiselta, ja olen käytännön kautta varmasti jossain määrin perillä työhön liittyvän koulutuksen ajankohtaisista haasteista. PA4 tarjoaa mahdollisuuden perehtyä kehityspsykologiaan, jonka teoreettinen tuntemukseni rajoittuu teollisuustalouden ja työpsykologian suppeisiin opintoihin ja erilaisiin menetelmäkursseihin. PA5 käsittelee didaktiikkaa varmasti kattavammin kuin käytännön valmennustyössä ja kursseilla saamani oppi. PA3 on hankala arvioida.

1.4 Mitä tiedän aikuisten oppimisesta ja kouluttamisesta ennestään

Lähtökohtani aikuisoppimiseen on ”vain koiria ja kadetteja voidaan kouluttaa”, eli aikuisoppiminen perustuu oppijan aktiiviseen otteeseen, ja ”kouluttajaa” ei oikein ole olemassa – tarvitaan innostajaa, valmentajaa, esteiden poistajaa.

Olen aikuisvalmentanut tuhansia ihmisiä sekä suurissa saleissa että kahdenkeskisessä valmennussuhteessa ja melkeinpä kaikkea siltä väliltä. Nopea, vähän vuorovaikutusta salliva tiedonjako vastaa joihinkin oppimistarpeisiin, kun taas pitkäkestoinen, taito- ja osaamistavoitteinen valmennus on sujunut hyvin pienissä, aiheesta riippuen 3-7 hengen ryhmissä.

Monilla aikuisoppijoilla on kriittinen asenne erilaisia ”koulutuksia” ja kursseja kohtaan. Taustalla on joskus laiskuus, muutoshaluttomuus tai oppimisen vaikeuksien pelko. Huonosti onnistuneet valmennustapahtumat vähentävät kiinnostusta. Tällaisia sattuu todella paljon. Aina ei ole kysymys valmentavan osapuolen kyvyttömyydestä tai välinpitämättömyydestä vaan kertakaikkiaan siitä, että valmenukseen osallistuu osaamistasoltaan aivan erilaisia oppijoita, joiden tarpeita on vaikea tyydyttää yhdellä ja samalla sisällöllä ja toimintatavalla. Oppijoiden tarpeiden ja lähtötason kartoitus on välttämätöntä.

Valmentajan kannalta suurin ongelma on kuitenkin ollut motivaation puute, useimmiten kai siksi, että oppija itse ei ole keksinyt oppimistarvettaan ja oppimishjelmaansa, vaan hänet on ylhäältä käsin ohjattu oppimaan.

1.5 Millaisena maisemana tulevat opinnot piirtyvät eteeni

Aikuiskasvatustieteen perusopinnot sopivat elämänvaiheeseeni hyvin. Ohjelma pitää älyllistä vireyttä yllä ja sisältää minulle uusia asioita. Jos minun on kirjaimellisesti kuvattava opinnot maisemana, otan käyttöön muistikuvan moottoritienmatkalta Salzburgista Wieniin. Näkymät harjuilta ulottuivat yli kymmen kilometrin päähän yli loivien kukkuloiden, joiden rinteissä, katseelta suojassa, syysauringon paisteessa viinirypäleet kypsivät sadonkorjuuta odotellen.

1.6 Mitkä tekijät elämässäni tai elinympäristössäni tulevat luultavimmin edistämään/estämään tulevia opintojani

- + aikojen kuluessa syntynyt kiinnostus aiheeseen
- + työpaikka ammattillisen aikuiskoulutuksen yhteisössä
- + ... joka arvostaa pedagogista pätevyitymistä sekä rahallisesti että ei-materiaalisesti
- + ammatillinen opettajakorkeakoulututkinto kaipaa pohjakseen aikuiskasvatustiedettä

- uuden työpaikan sisäänajo voi olla vaativampaa kuin luulen
- joku perhepiiristä sairastuu tai tarvitsee muuten erityisen paljon tukea
- siirryn alalle, jossa opintoja ei tarvita eikä ole mahdollista irrottaa niiden vaatimaa aikaa

1.7 Mitä voin tehdä jo nyt raivatakseni tunnistamiani oppimisen esteitä

En keksi mitään keinoa juuri nyt.

1.8 Millainen oppija mielestäni olen - vahvuuteni/heikkouteni

Motivoiduttuani olen innokas ja nopea oppija ja teen mielelläni runsaasti töitä tavoitteen saavuttamiseksi.

Vahvuuteni: kielelliset lahjat, käsitteellinen ajattelu, laaja elämäkokemus/ammattikokemus

Heikkouteni: motivaation heiketessä prosessi hidastuu, auktoriteettiviha?

2 ERITYINEN SUUNNITELMA

Seuraava opintojakso, Kohti tutkivaa työtapaa, on laajudeltaan 3 ov ja siis tässä mielessä laajin perusopinnot opintojaksoista. Se vaikuttaa yleispätevimmältä opintojaksolta, koska se käsittelee aikuiskasvatustieteellisen tutkimuksen erilaisia kohteita, lähestymistapoja ja menetelmiä. Se on siis erityisen kiinnostava täydennys tieteellisten menetelmien ymmärtämykseni, koska olen teoreettisesti tutustunut vain luonnontieteellisiin menetelmiin.

Aikataulu on merkitty kalenteriin ja olen varannut tarvittavan ajan oppimistehtävän tekemiseen. Oppikirja oli niin kiinnostava, että tilasin sen kirjakauppaan, josta käyn sen tänään noutamassa. Oppimistehtävän hain netistä ja olen tutustunut siihen alustavasti.

3 AIKATAULUSUUNNITELMA

		luennot	oppimis- tehtävä	palautus	tenttiin luku	tentti
AIKUISKASVATUSTIETEEN PERUSOPINNOT 15 OV						
Perusopinnot/approbatur	15 ov					
Johdatus aikuiskasvatustieteeseen	2 ov	12.1. 15.1.	17.1.	8.2.	25.1. 26.1.	26.1.
Kohti tutkivaa työtapaa	3 ov	8.2. 12.2.	14.2.	23.3.		
Kasvatus ja yhteiskunta	2 ov	11.3. 12.3.	16.3. 17.3.	13.4.	19.3.	21.3.
Työ ja oppiminen	2 ov	13.5. 14.5.	17.5. 19.5.	23.5.	24.5.	25.5.
Oppimisen psykologiset perusteet	2 ov	2.9. 3.9.	8.9. 12.9.	14.9.	19.9. 20.9.	21.9.
Aikuisdidaktiikan perusteet	2 ov	7.10. 8.10.	11.10. 12.10.	16.11.	27.10. 31.10. 1.11.	2.11.
Aikuiskoulutuksen toimintakentät	2 ov	9.11. 12.11	?	?	?	14.12.